NN 123/2019 (13.12.2019.), Pravilnik o zaštiti i očuvanju Nacionalnog parka »Krka«

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE

2436

Na temelju članka 142. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18 i 14/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) ministar zaštite okoliša i energetike uz prethodno mišljenje Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (klasa: 011-02/19-04/13; urbroj: 530-01-19-8) i Ministarstva poljoprivrede (klasa: 011-04/19-01/13; urbroj: 525-05/1633-09-2), donio je

PRAVILNIK
O ZAŠTITI I OČUVANJU NACIONALNOG PARKA »KRKA«

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja te utvrđuju upravljačke zone Nacionalnog parka »Krka« (u daljnjem tekstu: Nacionalni park).

Članak 2.

Zaposlenici Javne ustanove »Nacionalni park Krka« (u daljnjem tekstu: Ustanova), stanovnici u Nacionalnom parku, vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Nacionalnom parku i članovi njihovih obitelji, fizičke i pravne osobe koje na području Nacionalnog parka obavljaju dopuštene djelatnosti, posjetitelji i drugi korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su se pridržavati odredbi ovoga Pravilnika.

Članak 3.

Vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava unutar Nacionalnog parka te ostali korisnici prostora Nacionalnog parka, dužni su dopustiti predstavnicima Ustanove i nositeljima službenih dopuštenja i/ili drugih dozvola, obavljanje djelatnosti javne službe u cilju zaštite prirode, obilazak prirodnih dobara u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja te praćenja i neposrednog nadzora provođenja aktivnosti u Nacionalnom parku te propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja, osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

II. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I KORIŠTENJA

Upravljanje i upravljačke zone

Članak 4.

Upravljanje Nacionalnim parkom provodi se na temelju Plana upravljanja Nacionalnim parkom Krka (u daljnjem tekstu: Plan upravljanja).

Članak 5.

(1) U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti i potrebne razine upravljanja i načina korištenja, područje Nacionalnog parka podijeljeno je u sljedeće upravljačke zone i podzone:

I. Zona stroge zaštite,

II. Zona usmjerene zaštite,

III. Zona korištenja,

IIIa Podzona naselja,

IIIb Podzona posjetiteljske infrastrukture,

IIIc Podzona korištenja prirodnih resursa,

IIId Podzona prometnica.

(2) Kartografski prikaz upravljačkih zona i podzona Nacionalnog parka sadržan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(1) U Nacionalnom parku zona stroge zaštite obuhvaća:

– izdvojena područja kanjona Krke i Čikole značajna za očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti u kojima za očuvanje prirodnih vrijednosti nije potrebno provoditi ciljane mjere očuvanja te obuhvaća lokalitete: Gornja Brina-Gradina-Bogočin gaj, Carigradska draga, Brzička strana-Vlaka-Mamutovac, Kanjon Među gredama, Stinice-crnika, Mačkovica, Kanjon Čikole-Miljevica, Tetlina draga, Tuk-Pelegrin i Punčka draga

– sve speleološke objekte, osim Oziđane špilje koja se koristi za posjećivanje

– sve nekaptirane izvore

(2) U zoni stroge zaštite cilj upravljanja je očuvanje prirodnih procesa i staništa te njihovih sastavnica.

(3) U zoni stroge zaštite nisu dopušteni nikakvi tipovi ekstrakcije prirodnih dobara niti intervencije ili druge modifikacije u prostoru.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u zoni stroge zaštite dopuštene aktivnosti su: interventna mjera uklanjanja invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih uslijed havarija, znanstvena istraživanja, inventarizacija i monitoring sastavnica prirode pod nadzorom Ustanove, usmjereno i ograničeno posjećivanje pod nadzorom Ustanove uz obvezu korištenja staza isključivo namijenjenih posjetiteljima i minimalne intervencije održavanja postojeće posjetiteljske infrastrukture.

Članak 7.

(1) Zona usmjerene zaštite obuhvaća doprirodne ekosustave (travnjaci, pašnjaci, vodena staništa, tršćaci, poplavne šume, poljoprivredne površine i sl.), geolokalitete i lokalitete kulturne baštine koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove.

U Nacionalnom parku zona usmjerene zaštite uglavnom obuhvaća: sjeverna Prominska zaravan, sjeverna Kistanjska zaravan, kanjon Krke – Carigradska draga, Bilušića buk, Liver – Vukša, područje oko Brljanskog jezera, kanjon Krke nizvodno od Brljanskog slapa do HE Miljacka, tok Krke nizvodno od Rošnjaka do Manastira, tok Krke od Manastira do Roškog slapa s tršćacima i poplavnim šumama, Brzička strana – travnjaci i šume hrasta medunca, travnjaci Vlaka Krš, Roški slap (djelomično: tršćaci i poplavne šume), bare tršćaci i medunac kod Roškog slapa, Seline – mediteranski pašnjaci, maslinici i stijene i točila, Visovačko jezero s maslinicma, Stinice – medunac, obala s obje strane Krke od Visovca nizvodno do ušća, uvala Podbare, Nos Kalik – Kalički kuk, kanjon Čikole Ključice s Torkom, ušće rijeke Čikole, područje Krka Mala – Lozovačka brina, područje od Brljana do HE Miljacka, sedrene barijere na lokalitetima: Bilušića buk, Slap Brljan, Manojlovac, Rošnjak, Miljacka, zatim dio područja Manojlovac, dio područja HE Miljacka – Kukovača – Gornja Brina, dolina Čikole oko Torka, doline Rupe, doline Dubravice, doline Čikole-Ključice, Roška Draga-Brine, dio Manastir Krka Brljanskog jezera i slapa te kanjon Krke – Carigrad.

(2) U zoni usmjerene zaštite cilj upravljanja je očuvanje ekosustava i prirodnih procesa, krajobraza i njihove bioraznolikosti te očuvanje geobaštine i kulturne baštine.

(3) U zoni usmjerene zaštite dopušteno je provođenje aktivnih mjera očuvanja i/ili revitalizacije bez kojih bi se promijenile bitne karakteristike područja te poljoprivrednih aktivnosti koje se odvijaju u skladu s ciljevima upravljanja za očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti.

(4) U zoni usmjerene zaštite dopušteno je posjećivanje uz poštivanje odgovarajućih uvjeta, znanstvena istraživanja i praćenje stanja prirodnih vrijednosti.

Članak 8.

(1) U Nacionalnom parku zona korištenja obuhvaća područja gdje je tradicionalno prisutan određeni stupanj korištenja, a podijeljena je na četiri podzone:

IIIa Podzona naselja

IIIb Podzona posjetiteljske infrastrukture

IIIc Podzona korištenja prirodnih resursa

IIId Podzona prometnica.

(2) IIIa Podzona naselja obuhvaća sva naselja u Nacionalnom parku: Stajine, Karanovići Kutlače, Marjanovići, Stanari, Očestovo, Sičići Bibići Perice, Perići, Verovići, Tanjga, Rogovo, Lošići, Kunđeta, Barišići i Matasi, Vukovići, Burze, Kovilići, Bjelobrci, Žurići, Stanojkići, Nos Kalik (Kalik, Skočići i Zeljići), Dakići, Gligići, Đakovići, Mandići i Labori, Grčići i Tulići Koštani.

(3) IIIb Podzona posjetiteljske infrastrukture obuhvaća veću infrastrukturu u funkciji posjećivanja Nacionalnog parka (posjetiteljski centri, staze namijenjene posjećivanju, parkirališta, ulazi, info centri i sl.) i područja intenzivnog posjećivanja te plovne puteve i pristaništa.

IIIb Podzona obuhvaća lokalitete: Burnum Manojlovac, Eko kampus Puljane, Manastir Krka, Ulaz Kistanje I, Ulaz Kistanje II, Roški slap, Lugareva kuća, Stinice – kuća Kuželj, Stinice – vidikovac, Visovac, Remetić, Skradinski Buk-Ulaz Lozovac, plovni put Skradinski most – Skradinski buk, plovni put Skradinski buk-Roški slap, plovni put Roški slap-Manastir Krka – Brzak, plovni put Remetić – Visovac, plovni put Stinica-Visovac, ispod Brzaka i Nečvena i Oziđana špilja.

(4) IIIc Podzona korištenja prirodnih resursa obuhvaća izdvojene objekte posebne namjene: postojeće hidroelekrane i vodozahvate te prateće objekte: HE Miljacka zahvat Brljan, HE Miljacka, MHE Roški slap, HE Jaruga, vodozahvat Miljacka, vodozahvat Jaruga i vodozahvat Torak.

(5) IIId Podzona prometnica obuhvaća postojeće asfaltirane i makadamske ceste.

(6) U zoni korištenja cilj upravljanja je održivo korištenje prostora, u skladu s ciljevima očuvanja bioraznolikosti, georaznolikosti i/ili krajobrazne raznolikosti.

(7) U zoni korištenja dopuštene su aktivnosti u skladu s načelima održivog razvoja bez narušavanja svrhe zaštićenog područja i ugrožavanja ciljeva očuvanja.

Istraživanje

Članak 9.

(1) Sve istraživačke aktivnosti sastavnica prirode na području Nacionalnog parka dopuštene su u svim upravljačkim zonama.

(2) Dopuštenje za obavljanje istraživanja iz stavka 1. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Korištenje voda i javnog vodnog dobra

Članak 10.

(1) Korištenje voda i javnog vodnog dobra na području Nacionalnog parka moguće je isključivo u Podzoni IIIc. IIIc je Podzona korištenja prirodnih resursa sukladno propisima kojima se uređuje upravljanje vodama.

(2) Korisnici voda i javnog vodnog dobra dužni su do kraja svake godine Ustanovi dostaviti godišnji plan rada za narednu godinu, a do 1. ožujka godišnje izvješće o radu za svaku prethodnu godinu.

(3) Korisnici voda i javnog vodnog dobra godišnji plan rada izrađuju u suradnji s Ustanovom.

(4) Korisnici voda i javnog vodnog dobra koji svojim radnjama i djelatnostima ugroze prirodne vrijednosti i prouzrokuju ekološku štetu dužni su bez odgađanja i na vlastiti trošak otkloniti štetne posljedice na dijelu prirode na kojem je nastala ekološka šteta.

Članak 11.

(1) Korisnici voda i javnog vodnog dobra koji upravljaju hidroelektranama u Nacionalnom parku dužni su osigurati ekološki prihvatljiv protok.

(2) Ekološki prihvatljiv protok određuje se stručno utemeljenom studijom.

(3) Studiju iz stavka 2. ovoga članka prihvaća Ustanova i korisnik voda i javnog vodnog dobra uz prethodno mišljenje Ministarstva.

Članak 12.

Na području Nacionalnog parka na svim vlažnim staništima (močvarna zemljišta, poplavne šume i cretovi), uključujući vode krškog hidrogeološkog i hidrološkog sustava rijeke Krke te druge vode, prirodne ili umjetne (izvori, lokve, ponori i potoci), zbog očuvanja bioraznolikosti i georaznolikosti nije dopušteno:

– podizati barijere u vodotoku, sprječavati protok vode ili mijenjati vodni režim

– isušivati, zatrpavati ili mijenjati izvore, ponore, lokve, potoke i postojeće ljudskim radom izgrađene kanale

– zahvaćati i koristiti vodu iz vodotoka i drugih površinskih voda te crpsti podzemne vode za navodnjavanje poljoprivrednog i drugog zemljišta

– crpsti podzemne vode za punionicu vode

– ispuštati tekućine i kemijska sredstava kojima se može ugroziti biljni i životinjski svijet, odnosno dovesti do onečišćenja vode,

– ispuštati bilo kakve otpadne vode u korito rijeke Krke.

Zaštita šuma

Članak 13.

(1) Šumama se upravlja na temelju Plana upravljanja i Programa zaštite, njege i obnove šuma Nacionalnog parka koji sadrži mjere njihove zaštite.

(2) Na području Nacionalnog parka zabranjena je sječa šuma i pošumljavanje.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na temelju Programa zaštite, njege i obnove šuma, dopušteni su zahvati u svrhu očuvanja prirodnih sastava šumskih zajednica, a koji ne ugrožavaju izvornost prirode.

Lovstvo

Članak 14.

(1) Na području Nacionalnog parka lov i lovne aktivnosti su zabranjene.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pojedine se lovne aktivnosti mogu dopustiti nakon provedenih svih mjera za sprječavanje šteta od divljači, provođenja sanitarnih mjera ili drugih opravdanih razloga, ako je to u skladu s Programom zaštite divljači Nacionalnog parka.

(3) Dopuštenje za obavljanje lovnih aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka izdaje Ministarstvo.

Ribolov

Članak 15.

(1) Na području Nacionalnog parka ribolov je zabranjen.

(2) Iznimno na području Nacionalnog parka dopušten je selektivni ribolov radi provođenja sanitarnih mjera i poribljavanje endemskim i ugroženim vrstama riba radi uspostave prirodne ravnoteže.

(3) Dopuštenje iz stavka 2. ovoga članka daje Ministarstvo temeljem znanstveno utemeljenih spoznaja.

Poljoprivreda

Članak 16.

Sve poljoprivredne aktivnosti na području Nacionalnog parka dopuštene su u II zoni usmjerene zaštite i III zoni korištenja u skladu s ciljevima Plana upravljanja.

(1) Izgradnja i postavljanje objekata u funkciji poljoprivrede dopuštena je sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji.

(2) Za zaštitu bilja dozvoljena je isključivo uporaba sredstava za zaštitu bilja s popisa registriranih sredstava za zaštitu bilja pogodnih za ekološku uporabu te organskih gnojiva i gnojiva koja imaju primjenu u ekološkoj proizvodnji s pripadajućim certifikatom.

Članak 17.

(1) Na području Nacionalnog parka dopuštena je košnja i tradicionalna ispaša autohtonih pasmina stoke.

(2) Ispaša stoke dopuštena je samo uz ljudski nadzor.

(3) Ispaša stoke i košnja nije dopuštena na strmim kanjonskim padinama, na lokalitetima Skradinski buk i Roški slap te na ostalim lokalitetima unutar IIIb Podzone posjetiteljske infrastrukture.

(4) Na području Nacionalnog parka zabranjen je intenzivni (industrijski) uzgoj stoke i gradnja staja, obora, torova te postavljanje ostale industrijske opreme izvan građevinskih zona određenih prostorno-planskom dokumentacijom.

Gradnja

Članak 18.

(1) Gradnja u Nacionalnom parku provodi se u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom sukladno posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.

(2) Na području Nacionalnog parka posebno je zabranjeno:

– gradnja objekata bez akta kojime se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja

– provođenje zahvata gradnje za koje nije potrebno ishoditi akt kojim se odobrava građenje prema posebnom propisu kojim se uređuje gradnja bez dopuštenja nadležnog tijela

– postavljanje ugostiteljske i trgovačke opreme na otvorenom bez odobrenja Ustanove

– postavljanje štandova ili postolja za prodaju bez odobrenja Ustanove

– postavljanje montažno-demontažnih objekata ili konstrukcija bez odobrenja nadležnog tijela

(3) Odobrenje iz stavka 2. podstavka 3. i 4. ovoga članka daje Ustanova putem koncesijskog odobrenja.

Članak 19.

Na području Nacionalnog parka zabranjeno je izvođenje pristupa obali, građenje i nasipavanje obale, građenje lučica, vezova i drugih vrsta pristaništa, osim na za to predviđenim mjestima sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji uz odgovarajući akt kojim se odobrava gradnja.

Promet

Članak 20.

(1) Prometovanje na nerazvrstanim cestama unutar Nacionalnog parka može se ograničiti u suradnji s nadležnom jedinicom lokalne samouprave.

(2) Zabranjeno je zadržavanje i parkiranje vozila izvan označenih parkirališnih mjesta na lokalitetima gdje postoje parkirališna mjesta.

(3) Zabrane i ograničenja prometovanja u Nacionalnom parku ne odnose se na vozila Ustanove, Ministarstva i pravnih osoba s javnim ovlastima (policija, vatrogasci, hitna pomoć, HEP, inspekcijske i druge srodne službe) u obavljanju poslova iz njihovog djelokruga.

Članak 21.

(1) Unutar Nacionalnog parka nadlijetanje letjelica može biti ograničeno temeljem posebnih propisa koji uređuju pitanja civilnog zrakoplovstva u Republici Hrvatskoj.

(2) Snimanje iz zraka dopušteno je uz suglasnost Ustanove sukladno posebnom propisu koji regulira snimanje iz zraka.

Članak 22.

(1) Plovidba u Nacionalnom parku nije dopuštena bez odobrenja Ustanove.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Nacionalnom parku bez odobrenja Ustanove imaju pravo korištenja plovila radi pristupa svojim nekretninama kada do njih nije moguće doći cestom ili poljskim putom.

(3) Zabrane i ograničenja plovidbe u Nacionalnom parku ne odnose se na ovlaštene osobe u obavljanju službenih dužnosti i zaposlenike pravnih osoba koje obavljaju dopuštenu djelatnost u zaštićenom području, kao ni na pravne i fizičke osobe koje u slučaju opasnosti ili nesreće obavljaju poslove zaštite i spašavanja ljudi i imovine.

Članak 23.

Radi obilježavanja plovnog puta i drugih zahvata u vodama ili na obali koji predstavljaju stalne ili privremene zapreke na plovnom putu u vodama Nacionalnog parka, Ustanova može postavljati objekte sigurnosti plovidbe, u skladu s posebnim propisima iz područja pomorstva i plovidbe na unutarnjim vodama, uz suglasnost nadležne lučke kapetanije.

Članak 24.

(1) Stalni privez plovila u dijelu rijeke Krke uzvodno od Skradinskog mosta mogu imati Ustanova, samostan Visovac i manastir »Krka« (Arhanđelovac).

(2) Iznimno, privremeni privez plovila mogu imati i druge pravne i fizičke osobe uz odobrenje Ustanove.

(3) Stalni i privremeni privez plovila dopušten je isključivo na posebno označenim i uređenim prostorima (pristaništima) u skladu s Planom upravljanja, temeljem prostorno-planske dokumentacije i Pravilnikom o redu u pristaništu.

Ulaz i posjećivanje

Članak 25.

(1) U Nacionalnom parku dopušteno je posjećivanje svima pod jednakim uvjetima u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i akcijskim planom upravljanja posjećivanjem koji je sastavni dio Plana upravljanja Nacionalnim parkom.

(2) Za posjećivanje Nacionalnog parka plaća se naknada Ustanovi (ulaznica).

(3) Dodatna naknada plaća se za izlete plovilima ili autobusima Ustanove, stručno vođenje, edukativne programe i dr.

(4) Cjenik ulaznica i naknada iz stavka 2. i 3. ovoga članka sadržan je u godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Nacionalnog parka ili se donosi posebnom odlukom Upravnog vijeća.

(5) Posjetitelji Nacionalnog parka dužni su imati ulaznicu tijekom cijelog boravka u Nacionalnom parku.

(6) Rekreativne aktivnosti, posjećivanje i druge srodne aktivnosti unutar Nacionalnog parka obavljaju se na vlastitu odgovornost.

Članak 26.